

Wielkie cięcie w Białej Podlaskiej?

Turecka inwestycja

Turecko-polski inwestor, spółka EPIT & KRWZ, zaproponował Białej Podlaskiej wspaniałą inwestycję: budowę międzynarodowego portu lotniczego przyjmującego 8 milionów pasażerów rocznie (konkurencja dla Frankfurtu), stadionu, basenów, hal sportowych, restauracji i barów, rezydencjonalnej zabudowy mieszkaniowej, hipermarketu o powierzchni ok. 40 000 m kw., biurowców, hotelu i kasyna, uniwersytetu, aquaparku, centrum medycznego, centrum wystawienniczo-handlowego, toru wyścigów Grand Prix Formuły I. Wszystkie te inwestycje mają powstać na obszarze prawie 3000 ha na terenie miasta i w bezpośrednim sąsiedztwie. Inwestor ma poparcie lokalnych samorządów, które w inwestycjach widzą szansę na wydzwignięcie się z gospodarczej zapaści pogłębiającej się po degradacji niegdyś wojewódzkiego miasta do roli powiatu. Mówi się o 40 tysiącach nowych miejsc pracy. Bezrobocie w Białej Podlaskiej sięga 17%. Turecki biznesmen i architekt Vahapa Toy (wybudował w Warszawie dwa wieżowce) chce zainwestować 2,3 mld. dolarów, by z Białej Podlaskiej stworzyć centrum światowej rozrywki i biznesu. W rozmowie z Krystyną Forowicz podwyższył tę kwotę do 4 miliardów.

Najłatwiej budować w lesie

Inwestor zamierza wybudować wszystkie te wspaniałości na terenie, który w znacznej części (1700 ha) porasta las. W dodatku jest to las ochronny, zapewniający Białej Podlaskiej, leżącej wśród obszarów wylesionych, bezcenne wartości przyrodnicze. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych Konrad Tomaszewski powiedział gazecie „Słowo Podlasia”: *„Od momentu kiedy wybudowano Hutę Katowice, przypadków tak drastycznego jednoczesnego wyłączenia olbrzymich połąci lasów w Polsce nie było. [...] jak sam przyszły inwestor, ustami swojego pełnomocnika, pana Grabasa oświadczył - są alternatywne miejsca lokalizacji inwestycji na terenach pozbawionych lasów. [...] Odkupując tereny od prywatnych właścicieli trzeba by procedować z tysiącami właścicieli”*. Samorządowcy z Białej Podlaskiej są przekonani, że las jest mniej ważny niż ludzie, a jeśli turecki inwestor, w rezultacie sprzeciwu Lasów Państwowych „zabłądzi w lesie”, może się zniechęcić i wybrać sobie pod budowę tego rajy inne miasto. Podobno bezrobotni już składają podania o pracę w projektowanym centrum. Kiedy oglądam projekt pięciogwiazdkowych hoteli, kasyn i konkurującego z frankfurckim lotniska, jakoś trudno mi uwierzyć, że jeśli wszystkie te inwestycje powstaną, to znajdą w nich zatrudnienie tysiące bezrobotnych z Białej Podlaskiej.

Wartości przyrodnicze

Trudno bronić wartości przyrodniczych, kiedy przeciwstawia się im miraż szczęścia, pracy i zabawy, a taki wydzwignięcie ma propagandowa wizja wielkich inwestycji strefy gospodarczej. Biała Podlaska ma waloryzację przyrodniczą gminy, wykonaną w 1999 roku, ale kto by się tam przejmował jakąś waloryzacją i wytycznymi z niej wynikającymi. Wiele miast w Polsce ma waloryzacje przyrodnicze, w Bielsku-Białej w miejscach przeznaczonych na rezerваты i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe władze wydały lokalizacje pod hipermarkety, w Białej Podlaskiej szczęście mają zapewnić, zamiast lasu, powierzchnie handlowe i tor formuły I. Jeszcze trudniej bronić lasu, kiedy nie można w nim znaleźć niczego „nadzwyczajnego”. Bo lasy koło Białej Podlaskiej to głównie drzewostany w wieku 40-60 lat, a głównym gatunkiem je tworzącym jest sosna. Inwestor używa argumentu, że oczywiście w innym miejscu zasadzi las i bilans wyjdzie na zero, a właściwie na plus, bo wszyscy skorzystają - społeczeństwo i „ekologia”. To prawda, że sześćdziesięcioletni las sosnowy nie jest starym lasem, ale czy naprawdę jesteśmy świadomi, ile czasu w życiu człowieka trwa 60 lat? A co ze szlachetnymi deklaracjami o zwiększaniu lesistości kraju? Region białkopodlaski posiada bardzo niską lesistość, znacznie niższą od średniej krajowej (22,5%).

Różnice interesów

Leśnicy zdecydowanie wystąpili w obronie lasu ochronnego koło Białej Podlaskiej. Ukazał się nawet alarmujący artykuł Nadleśnictwa Biała Podlaska w „Zielonych Brygadach”, co stanowi ewenement, bo to pismo ruchu ekologicznego nie było dotąd forum wypowiedzi przedstawicieli Lasów Państwowych. Lasów broni leśnicza „Solidarność”, bo przecież realizacja przedsięwzięcia oznaczać będzie likwidację dwóch leśnictw. Nie doszło jednak do wspólnej konferencji prasowej z lokalnymi organizacjami ekologicznymi. Tymczasem obietnice inwestora „skutecznie zaczarowują racjonalne myślenie” - jak napisał Krzysztof Gorczyca z lubelskiego Towarzystwa dla Natury i Człowieka. Ludzie już widzą oczami wyobraźni w swoim mieście tor wyścigów samochodowych, aquapark, sięgające chmur wieżowce i światowej rangi port lotniczy.

Sprawa budowy portu lotniczego w Białej Podlaskiej ma jednak także inny aspekt ekologiczny. Ma ono być alternatywą dla lotniska w Świdniku koło Lublina. Środowiska ekologiczne od dawna walczą o uratowanie żyjącej tam kolonii susła perełkowanego. Patrząc z tej perspektywy lotnisko w Białej Podlaskiej uratowałoby susła w Świdniku...

Reasumując - mamy oto triumfalny marsz tzw. „postępu”, jak zawsze kosztem przyrody i dla „dobra społecznego”. We wszystkich dyskusjach toczących się wokół planów Turka pomija się zupełnie dotychczasowe wytyczne przestrzenne, ochrony środowiska i obowiązujące w Polsce prawo w zakresie środowiska i lasów. Luksusowe budowle pokazywane w projekcie łudzą odmianą życia tubylców, choć zwykle wokół takich inwestycji widzimy największe kontrasty i biedę. Luksusowych apartamentów nie buduje się dla mieszkańców Białej Podlaskiej, choć być może kwiat młodzieży znajdzie zatrudnienie w parku rozrywki i nie będzie musiał wyjeżdżać do Frankfurtu. Inny możliwy scenariusz, to wycięcie lasu i nie zrealizowanie niczego, lub tylko jednej inwestycji np. magazynów przy lotnisku CARGO.

W projekcie konsorcjum EPIT & Korporacja Rozwoju Wschód Zachód czytamy, że projekt dla Białej Podlaskiej jest kluczowym projektem dla rozwoju gospodarczego Polski. Ostatecznym celem Konsorcjum jest wybudowanie podobnych inwestycji w Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Wrocławiu i Częstochowie. Miejmy nadzieję, że nie na terenach leśnych.

Janusz Korbel